

GELD

Berit
de LangeHet laatste nieuws over zaken die de portemonnee raken. Tips en ideeën? Mail naar geld@dft.nl

Spaarrekening meisje geplunderd, maar hoe?

Wie nam er €690 op van de bankrekening van een net 18 jaar geworden meisje? Na aangifte van diefstal vroeg zij een vergoeding van ABN Amro. De bank meent echter dat niemand anders dan zichzelf het geld van haar rekening hebben gehaald. Het meisje stapte zodoende naar klachteninstituut Kifid. Maar dat geeft de bank gelijk.

In 2020 werd het meisje achttien. Op 5 februari van dat jaar werd opeens een nieuwe telefoon aan haar bankrekening gekoppeld en meteen de opnamelimit verhoogd naar €800. Vrijwel direct daarna werd er €598 van de spaarrekening overgeboekt op de betaalrekening en €690 contant opgenomen bij een geldautomaat. Het meisje houdt bij hoog en bij laag vol dat zij dat niet heeft gedaan. Ze denkt dat haar bankpas is gekimd toen zij enkele dagen eerder contant geld stortte. Daarbij zou ook haar pincode zijn afgekeken. Maar bij skimmen wordt de magneetstrip van een bankpas gekopieerd, terwijl het meisje een pas heeft met een chip. Die kan volgens de bank niet gekimd worden.

HYPOTHEEKRENTEN IN IMPASSE

'Stijgingen op komst'

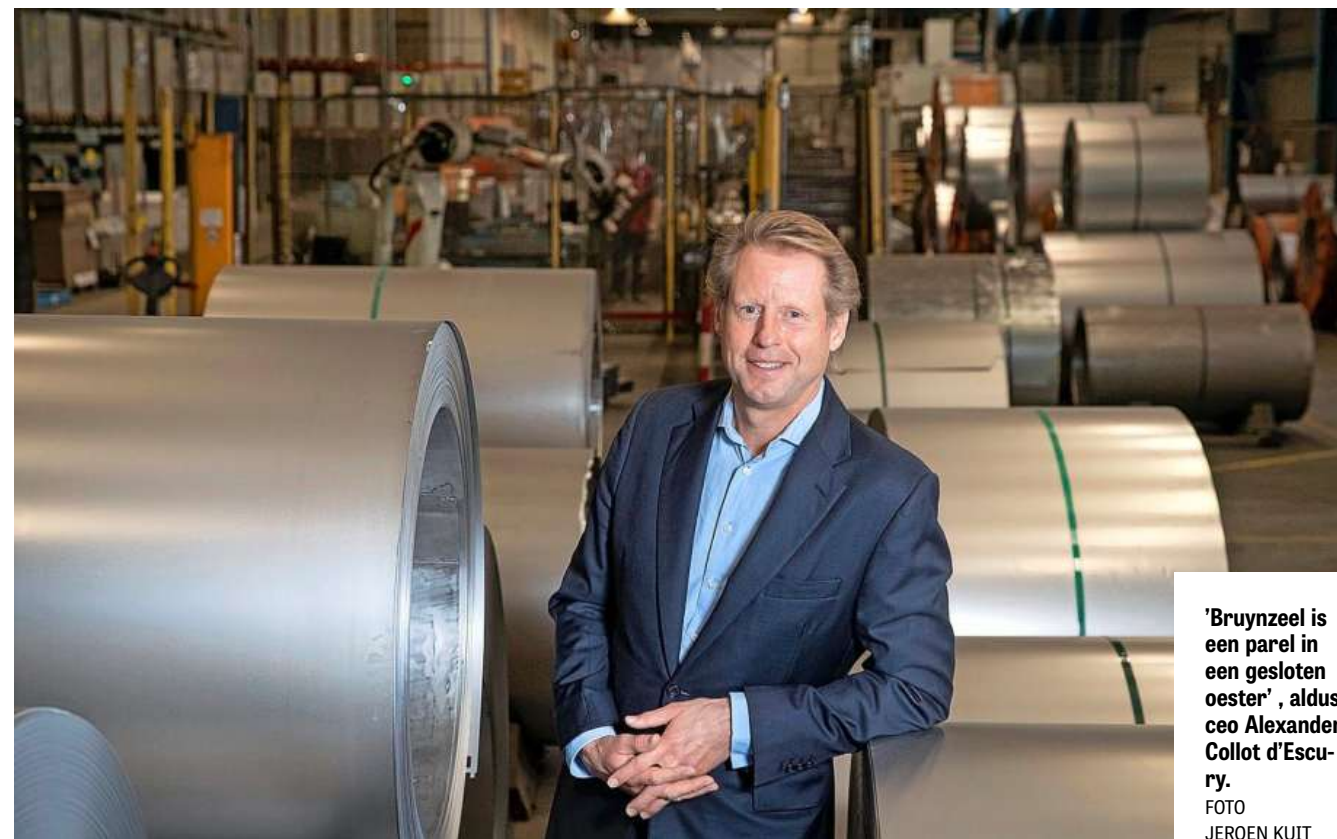
Na een wapenstilstand van twee weken zijn de komende tijd meer verhogingen van de hypotheekrentes te verwachten. De race naar de bodem zette zich in januari en begin februari nog voort. „Maar naast de verlagingen zat er de afgelopen veertien dagen zo nu en dan ook al een verwaarde renteverhoging tussen”, aldus Van Bruggen Adviesgroep. De komende tijd zullen we afwisselend kleine verlagingen en eveneens kleine verhogingen zien, denken de adviseurs. Oorzaak is de oplopende rente op de internationale kapitaalmarkt en daardoor hogere inflatie. De hypotheekrentes volgen vaak de markttrentes.

VERDUURZAMING WONING

Energiezuinig kluslijstje

Nederlanders hebben in 2020 een flinke slag gemaakt met de verduurzaming van hun woning. Ruim de helft - ruim vier miljoen huishoudens - heeft daarvoor aanpassingen aan de woning gedaan of laten uitvoeren, blijkt uit onderzoek van marktonderzoeksbureau Multi-scope. De meeste uitgevoerde klus was het aanbrengen van energiezuinige verlichting. Een op de vijf, 1,7 miljoen Nederlanders, maakte de verwarming energiezuiniger, 1,3 miljoen huizen werden beter geïsoleerd (16%). Waterbesparende maatregelen en aanpassen van de ventilatie stonden minder vaak op het kluslijstje.

'Bruynzeel is een parel in een gesloten oester', aldus ceo Alexander Collet d'Escury. FOTO JEROEN KUIT

Bruynzeel wil toe naar €100 miljoen omzet

Archiefkasten gebruikt voor stadskwekerijen en ziekenhuis

door Yteke de Jong

AMSTERDAM Bruynzeel, bekend van de archiefkasten, zoekt expansie in de Verenigde Staten. Daarom werd deze week de Amerikaanse distributeur RDT Concepts in Ohio overgenomen.

Het bedrijf uit Panningen met 200 werknemers is actief in de traditionele archiefmarkten, zoals bibliotheken, overheden, musea en universiteiten. RDT Concepts moet grotere projecten in de VS binnenhalen. „We kunnen de productie nog fors opvoeren in onze Nederlandse fabriek. We hebben in de VS één grote concurrent zitten. Het verschil tussen hen en ons zit in de snelheid, beter product en een kostenvoordeel. Wij kunnen een compleet systeem in vier tot zes weken vanuit Limburg pakkend klaar bij de klant in Amerika neerzetten”, zegt ceo Alexander Collet d'Escury. Dat is ook de reden om in Nederland te blijven produceren. Bruynzeel is mondiaal actief en werkt bijvoorbeeld in Azië met lokale partners. De Amerikaanse markt is echter de grootste voor opslagsystemen, waardoor Bruynzeel daar ruimte ziet.

Basilicum

Collet d'Escury mikt in de VS op meer vraag vanuit op de zorgmarkt, maar ook van zogeheten 'stadsboerderijen'. „In een aantal steden worden kantoren gebruikt als broeikas, voor onder meer de teelt van tomaten en basilicum. Dit past in de duurzame trend van lokaal consumeren. Omdat de vierkante meters duur zijn in de stad, wordt ons flexibele kastensysteem ook

voor deze broeikas gebruikt. De verwachting is dat er steeds meer van dit soort stadskwekerijen bij zullen komen.”

De vrijrijdende archiefkasten die strak naast elkaar gezet kunnen worden, zijn het belangrijkste product van Bruynzeel. „We zien door de coronacrisis meer vraag vanuit de zorg en farmaceutische industrie. Zij willen meer voorraden aanhouden omdat de logistieke ketens door de coronapandemie langer zijn geworden. Daarom zullen wij hier meer produceren dan in bijvoorbeeld China. Een vierkante meter in een ziekenhuis is duur om te bouwen. Nu hoeven ze alleen maar ons te bellen, en wij maken met een vrijrijdbaar systeem een magazijn

dat geld en ruimte bespaart ten opzichte van statische kasten”, zegt de directeur. Hetzelfde geldt voor de industrie en klanten als make-up-gigant L'Oréal en champagnefabriek Moët & Chandon.

In de archiefkastenmarkt

Een compleet systeem in vier tot zes weken van Limburg naar VS

zit een groei van 2% tot 5% per jaar. Door de coronacrisis moeten veel musea op de kosten besparen. Daardoor zullen depots naar verwachting gecombineerd worden. Dit komt ook in het groeiplan van pas. Het doel van Bruynzeel om de omzet in

een paar jaar tijd van €60 miljoen naar €100 miljoen te krijgen. Dit plan wordt gedreven door de Noorse aandeelhouder Altor, dat meer rendement uit de Nederlandse investering wil halen. Collet d'Escury is een kleine twee jaar geleden naar Bruynzeel gekomen van tapijtenfabrikant Desso om het expansieplan vorm te geven. „We zullen doorgaan met

overnames in andere regio's om het groeiplan vaart te geven. Bruynzeel is een parel in een gesloten oester, zeg ik wel eens. We gaan de komende tijd aan de slag om die parel van de Nederlandse maakindustrie verder te laten glanzen.”

VIJF VRAGEN WAAROM DE

1 De rente stijgt in korte tijd. Moet jij je zorgen maken om bijvoorbeeld een nieuwe hypotheek? En wanneer krijg je meer spaarrente?

2 Waarom gaat de rente omhoog?

Grote beleggers calculeren in dat, eerder dan verwacht, de lockdowns vanwege het coronavirus worden afgevoerd. Als de economie heropent, zullen mensen meer werken, reizen en vooral meer geld uitgeven. Beleggers rekenen er hierdoor op dat prijs- en loonstijgingen zullen volgen. „Bijvoorbeeld prijsstijgingen van hotels, die tijdens de coronacrisis met fors verlaag-

de tarieven hebben gewerkt”, zegt econoom Bert Colijn van ING. „De verwachting is dat die tarieven weer op zullen lopen als de economie heropent. Ook om verloren inkomsten goed te maken.”

3 Wat betekent dat voor mij?

In Nederland volgen we meestal de rentebeweging van die grote markten. Afgelopen week ging in reactie op die stijging de rente op Nederlandse staatsobligaties met een looptijd van tien jaar van -0,6% naar +0,06%. Deze kapitaalmarktrente is een belangrijk richtpunt voor het inkooptarief dat banken en hypotheekverstrekkers of andere aanbieders van leningen hanteren. Zij rekenen die stijging voor miljarden aan leningen door. „Iedereen krijgt hiermee te maken”, duidt Colijn van ING.

4 En voor mijn hypotheek?

„Voorlopig stijgt de rente nog maar een heel klein beetje”, vertelt Peter Siks, beleggingstrainer bij BinckBank. „De rente voor een twintigjarige hypotheek wordt hoger, zij het voorlopig marginaal. De vraag is hoe sterk die stijging doorzet.” In de VS zijn juist de hypotheekrentes bij sommige aanbieders al wel zeer licht verhoogd. „Europa ligt in herstel duidelijk achter bij

Coronacrisis zorgt voor economische krimp

Harde klap Groningen en Noord-Holland

door Martin Visser

AMSTERDAM De provincies Noord-Holland en Groningen hebben de hardste klappen gekregen in het afgelopen jaar. De coronacrisis heeft vooral dramatische gevolgen voor Schiphol en Amsterdam.

Dat heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) bekendgemaakt. Van alle regio's in Nederland scoorden Haarlemmermeer (waar Schiphol ligt) en Amsterdam als allerslechtste. De economie van Haarlemmermeer kromp in 2020 met 18% en die van Amsterdam met 7% ten opzichte van een jaar eerder. De Nederlandse economie als geheel is vorig jaar met 3,8% gekrompen.

„De krimp in Noord-Holland werd met name veroorzaakt door minder vliegverkeer op Schiphol en het stilvallen van de reisbemiddelingsbranche”, aldus het CBS. Door de coronacrisis was er vorig jaar veel minder vliegverkeer. En het toerisme naar de hoofdstad storte ook in.

De Groningse economie heeft vooral last van de teruggeschoofde gaswinning, zo meldt het CBS. De regio van Noord- en West-Groningen had te kampen met een economische krimp van 6%, terwijl het gebied rond Delfzijl slechts een economische groei van -1% had. „Delfzijl en omstreken had in het eerste en vierde kwartaal van 2020 een positieve groei”, aldus het CBS. „Vooral de productie van enkele branches in de industrie droeg hieraan bij.” Delfzijl was daarmee de

Delfzijl in 2020 best presterende regio

best presterende regio van Nederland.

Flevoland was met een economische groei van -2% de provincie met de minste coronaschade vorig jaar. „De krimp bleef beperkt door goed presterende leasebedrijven en de groei van de detail- en groothandel”, stelt het CBS. Almere (-2%) was na Delfzijl de best presterende regio. De provincie Limburg (-4%) kreeg weer wel harde klappen.

Industrie bij Delfzijl aan de Eemsmond.

FOTO ANP

'Groningen draait op energie en zorg'

door André Spaansen

GRONINGEN De provincie Groningen heeft een flinke klap gekregen door het terugschroeven van de gaswinning. Maar wie verder kijkt, ziet op de langere termijn een relatief robuuste economie. Zo blijven belangrijke sectoren als chemie en onderwijs goed draaien.

Prof. dr. Jouke van Dijk van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) volgt de provincie op de voet. Hij is hoogleraar Regionale arbeidsmarktanalyse bij de faculteit Ruimtelijke Wetenschappen.

Wat zijn de sterke kanten van Groningen?

„Er is veel zorg en daar gaat het goed mee. Ook de chemiesector in Delfzijl en Eemshaven doen het goed. De markt voor die bedrijven is niet ingestort. Daarnaast is het Groningse mkb vooral actief voor de binnenlandse markt, dus niet bijzonder gericht op Duitsland. En in studentenstad Groningen is onderwijs dominant, dat draait heel stabiel en goed. Wel zien we dat de horeca in de stad Groningen lijdt onder de

crisis. Studenten zitten niet meer in de kroeg, dat gaat om veel geld.”

En waar zit de zwakke plek?

„Er is minder toerisme. Maar omdat het binnenlandse toerisme zo toenam, zijn er toeristen geweest die afgelopen jaar juist naar het Noorden kwamen. De regio Amsterdam heeft daar in vergelijking veel meer onder geleden.”

Groningen geldt als energievloer bij uitstek, met zowel wind als gas. Hoe gaat het daarmee?

„Bedenk dat de gasexport een vreemde eend in de bijt is, die is vooral kapitaalintensief. Er wordt wel gezegd dat er twintigduizend banen in de gasproductie werken, maar er zijn al heel wat banen verloren gegaan. Nu gaat het nog om enkele duizenden mensen die hier werkzaam zijn. De gasproductie verdwijnt na het besluit van het kabinet om die zo snel als kan te staken. Maar er blijft energie nodig, er gaan meer banen nodig zijn in de wind- en zonne-energie. Dus op termijn herstelt het wel.”

COLUMN

JANNEKE
WILLEMSE

Betuttelmodus

Ervaren beleggers slaan door in hun pogingen om nieuwe beleggers te behoeden voor ellende. Je zou bijna vergeten dat beleggen (of: handelen) ontzettend leuk kan zijn. Zouden de nieuwkomers echt niet weten dat beurskoersen ook kunnen dalen?

Ze zijn jong en storten zich met enthousiasme op de markt. Ze steken hun geld in alles wat ze leuk vinden en houden elkaar op de hoogte via Discord, Instagram en andere sociale media. Ook de 'oude' media kunnen niet meer om ze heen, nu ze shortsellers uit de markt drukken en de prijs van bitcoin record na record neerzet. Ondertussen trekken ervaren beleggers en professionele instanties een zuur bekje.

Pas je wel op, kijk je uit? Heb je je genoeg verdiept in de materie? Doe je het wel met geld dat je kunt missen? Het kan ook verkeerd gaan hè! Wil jij een beleggingsrekening openen? Dat kan: vul dan eerst nog even deze 37 ingewikkeld geformuleerde vragen in, want anders geef je ons straks nog de schuld als je met verlies eindigt.

De lol van het beleggen zou er bijna vanaf gaan. Het lijkt wel alsof je niet mag verdienen aan de geëxplodeerde bitcoin- of Tesla-koers. Al die waar-

Pas oppassen als beurs het NOS Journaal haalt

schuivingen zouden best nog contra-productief kunnen blijken. Want wat doe je als een overbezorgde ouder je toespreekt? Juist! Je doet lekker recalcitrant het tegenovergestelde.

Bedrijven analyseren, samen proberen te doorgronden waarom crypto wel of niet de toekomst heeft en je geld (in het beste geval) zien groeien kan een ongelukkig leuk en interessante bezigheid zijn. Dát is de reden dat er zo veel nieuwe beleggers zijn.

Bovendien zullen de meesten het grootste deel van hun geld heel verstandig beleggen voor later. De FIRE-beweging is namelijk óók heel populair. Daarbij schrap je zo veel mogelijk onbelangrijke uitgaven, om de rest van je geld goed gespreid te beleggen in etf's, met als doel financiële onafhankelijkheid te bereiken.

En het is niet zo dat de nieuwelingen zich nergens in verdiepen. *Financiefluencers* delen hun persoonlijke ervaringen met steeds meer volgers en cursussen en boeken als *Rich dad, poor dad* en mijn boek *Blondjes beleggen beter vliegen de online toonbank over*. Natuurlijk is niet altijd alles wat gedeeld wordt even correct en compleet, maar wie heeft er zin in een gortdroge brochure van een beleggingsinstelling met verplichte bijsluiters van zeven kantjes?

De belegger van nu weet heus waar hij aan begint en heeft geen behoefte aan die betuttelmodus. Laten we het vooral als een positieve ontwikkeling zien dat zo veel mensen nu met hun financiële toekomst bezig zijn. Oké, één waarschuwingje dan toch: als de beurskoersen het NOS Journaal halen en iedereen start met beleggen, is dat meestal een teken dat een flinke correctie op komst is. Pas je wel op? (Goeh, ben ik toch al meer oude garde dan ik dacht!)

Janneke Willemse is financieel journalist en doe-het-zelfbelegger. Haar eigen beleggingen zijn te zien op [Blondjesbeleggen.nl](https://www.blondjesbeleggen.nl)